

Finansklagenemnda Skade

(Gebyr for uforsikret kjøretøy)

Avgjørelse FinKN-2018-824

16.11.2018

Trafikksforsikringsforeningen (Gebyr)

Gebyr for uforsikret motorvogn

Grunnlag for gebyr – eierskifte – tredagersfristen.

Klager kjøpte et kjøretøy den 20.4.18 og avregistrerte kjøretøyet den 23.4.18. Klager anfører at kjøretøyet ble avregistrert innen tredagersfristen i gebyrforskriften § 4. Spørsmål om når tredagersfristen i gebyrforskriften § 4 begynner å løpe. Nemnda kom til at gebyret måtte frafalles da forsikring/avregistrering var foretatt innen fristen. Nemnda bemerket i den forbindelse at tredagersfristen for å tegne forsikring, måtte forstås som tre døgn etter den dagen eierskifte fant sted.

Saksfremstilling

Saken gjelder illeggelse av gebyr for uforsikret motorvogn etter bilansvarslova § 17 a.

Klager ble den 27.4.18 ilagt et gebyr for uforsikret motorvogn. Gebyret ble ilagt for perioden fra og med 20.4.18 til og med 22.4.18.

Salgsmelding vedrørende klagers kjøp av kjøretøyet ble levert til Statens Vegvesen den 26.4.18. Oppgitt salgsdato i salgsmeldingen var 20.4.18.

Kjøretøyet ble avregistrert den 23.4.18.

Klager har anført at gebyret må ettergis da kjøretøyet ble avregistrert innen tre døgn etter eierskiftet. Klager anfører at tredagersfristen må begynne å løpe fra første dag etter eierskiftet, og ikke fra og med datoen for eierskiftet.

Klager har videre anført at han ikke mottok informasjon fra Statens Vegvesen om tredagersfristen.

Klager har også anført at kjøretøyet var et reparasjonsprosjekt hvor motoren ikke fungerte.

Trafikksforsikringsforeningen har anført at klager ble eier av kjøretøyet fra oppgitt salgsdato i salgsmeldingen og fra denne datoen underlagt forsikringsplikt fram til kjøretøyet ble avregistrert. Trafikksforsikringsforeningen har videre anført at kjøretøyet var uforsikret i tre døgn, og at tredagersfristen løper fra og med datoen for eierskiftet. Trafikksforsikringsforeningen har ved beregningen av tredagersfristen vist til tidspunktet når forsikringsplikten oppstår.

Trafikksforsikringsforeningen har videre anført at eieren av kjøretøyet ikke fritas for forsikringsplikt selv om kjøretøyet ikke er i bruk.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Klagers anførsel er at han har tegnet ny forsikring innen fristen som er angitt i forskrift om gebyr for uforsikret motorvogn § 4 andre ledd. Han viser til at tidspunktet for når gebyr begynner å løpe og fristen for å tegne ny forsikring er angitt forskjellig i bestemmelsen, og at sistnevnte frist er "tre døgn etter eierskifte".

Trafikkforsikringsforeningen har 10.10.18 uttalt som sin oppfatning, at et forsikringsdøgn regnes "fra klokken 00.00 på det døgnet forsikringsplikten oppsto og forsikringsplikten løper hele dette døgnet. Følgelig vil tre døgn etter eierskifte være regnet fra midnatt ved inngangen til døgnet". Det er videre uttalt at bestemmelsen ikke skiller mellom virkedager og helgedager slik at alle døgn omfattes.

Forskrift om gebyr for uforsikret motorvogn § 4 andre ledd første setning lød slik på det tidspunkt denne saken gjelder:

Ny eier som ikke har tegnet egen forsikring, skal betale gebyr for hvert påbegynte døgn fra og med datoen for eierskifte, med mindre ny eier har tegnet forsikring innen tre døgn etter eierskifte.

Bestemmelsen inneholder to regler; den første bestemmer fra hvilket tidspunkt plikten til å betale gebyr inntreder, den andre gir den nye eier en frist på tre døgn for å tegne forsikring og derved unngå å måtte betale gebyr.

Mens gebyrplikten inntreder "for hvert påbegynte døgn fra og med datoen for eierskifte", er fristen til å tegne ny forsikring "tre døgn etter eierskifte". Gebyrpliktens inntreden er svært presist angitt og etterlater ikke tvil om at gebyr skal ilegges fra og med datoen for eierskiftet, og at også hvert påbegynte døgn teller med. Fristen for å tegne ny forsikring er ikke angitt med samme presisjon, og etter nemndas syn må "innen tre døgn etter eierskifte" forstås som tre døgn etter den dagen eierskiftet fant sted. Fristen starter med andre ord først dagen etter at eierskiftet fant sted.

Nemnda har ikke funnet uttalelser i Prop. 1 LS (2017-2018) om dette spørsmål, og forskriftens ordlyd må da tillegges avgjørende vekt. Selv om illeggelse av gebyr ikke er straff, men tar sikte på å motivere nye eiere av kjøretøyer til å tegne forsikring, er virkemidlet ganske kraftig, og en kort frist for å oppfylle plikten bør derfor ikke snevres ytterligere inn med mindre det er klare holdepunkter for det i forskriftens ordlyd.

Nemnda er ellers enig med Trafikkforsikringsforeningen i at et døgn er et døgn, uavhengig av om det er lørdag eller en helligdag. Også disse dagene skal regnes med ved beregningen av fristen for å tegne ny forsikring.

Salgsmeldingen ble i dette tilfellet levert og registrert i Motorvognregisteret 26.4.18. I meldingen var oppgitt salgsdato 20.4.18 som var en fredag. Kjøretøyet ble imidlertid avregistrert mandag 23.4.18.

Spørsmålet for nemnda blir følgelig om forskrift om gebyr for uforsikret motorvogn § 4 andre ledd første setning andre alternativ også får anvendelse i et slikt tilfelle. Bestemmelsen nevner kun "tegnet forsikring" som vilkår for å slippe å betale gebyr, og innlevering av kjøretøyets skilter kan ikke språkmessig sies å falle inn under et slikt vilkår.

Plikten til å forsikre kjøretøy er regulert i bilansvarslova § 15. Første punktum i bestemmelsen er en kobling til registreringsreglene. Det gjelder etter denne bestemmelsen forsikringsplikt for motorvogn som er registrert eller skulle vært registrert eller hatt kjennemerke etter vegtrafikkloven. Motsetningsvis, og for øvrig i samsvar med fast praksis, opphører forsikringsplikten ved innlevering av kjøretøyets skilter til Statens vegvesen, vanligvis omtalt som avregistrering.

Etter nemndas syn må innlevering av skiltene til rette myndighet likestilles med tegning av ny forsikring slik at en innlevering av skiltene som skjer i løpet av tredøgnsfristen i forskriftens § 4 andre ledd første punktum fritar for plikten til å betale gebyr.

Klager gis etter dette medhold, og Trafikkforsikringsforeningen bør frafalle ilagt gebyr.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Klager gis medhold.

Ved behandlingen deltok Rune Jensen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Else Anette Grannes (forbrukerrepresentant).